

[Holger Andersen.]

af alle, der i over to Menneskealdre har været Genstand for Strid og Splid i det danske Folk, nu alligevel skulde kunne finde en positiv Løsning. Selv om denne Løsning næppe vilde kunne blive saaledes, at de allerivrigste Tilhængere af et virkeligt Forsvar vilde kunne føle sig tilfredsstillet — det var der jo næppe nogen indsigtfuld, som kunde drømme om —, var der dog inden for vide Kredse af det Parti, jeg repræsenterer, en redelig Vilje til at forhandle med anderledes tænkende og tidligere Modstandere, og ganske det samme kan siges for Partiet Venstres Vedkommende, hvad ogsaa hele den stedfundne Forhandling i det andet høje Ting har vist. Der var virkelig fra begge disse Partiers Side en Stemning for at give Regeringen fair play, der var ingen Tilbøjelighed til at grave gamle Stridsspørgsmaal frem, til at foreholde de nuværende Regeringspartier og da i første Linie Socialdemokratiet Standpunkter, som de, syntes det da, havde forladt. Man ønskede at likvidere Fortiden, og ihukommende Skriftens Ord om, at der er større Glæde over een Synder, der omvender sig, end over 99 retfærdige, der ikke har Omvendelse behov, mente vi, at vi burde tage en virkelig fordomsfri Forhandling op med det socialdemokratiske Regeringsparti.

Hele denne Indstilling over for Regeringen styrkedes betydeligt ved Udviklingen i vort Naboland Sverige, hvor der ogsaa gennem mange Aar havde været dybtgaaende Uoverensstemmelser om Ordningen af Landets Forsvar, om end ingen Sinde saa dybtgaaende som her hos os, hvor man endda naaede til at benægte selve Landets Forsvarsplicht og fremsatte Forslag, der, saafremt de var blevet gennemført, utvivlsomt vilde have virket kompromitterende for Landet, og som i alle Tilfælde efter den Udvikling, der nu har fundet Sted, saafremt de var blevet gennemført, vilde have stillet den høje Regering over for ganske overordentlige Vanskeligheder med Hensyn til det, den selv foreslaar i Dag. I Sverige saa man, at Forsvarsspørgsmaalet løftedes op over den politiske Strid, og dette skete ved socialdemokratisk Initiativ derved, at den nuværende Statsminister, Hr. Per Albin Hansson, efter at den nye svenske Forsvarsordning var vedtaget, uden at det svenske Socialdemokrati havde stemt for den, erklærede, at efter denne Afstemning stillede det svenske Socialdemokrati sig paa det saaledes vedtagne Grundlag, selv om man fra den Side havde ment at kunne nøjes

med mindre. Per Albin Hansson handlede her som en Statsmand og ikke som en Partifører, og der er ingen Tvivl om, at Sveriges Holdning i Forsvarsspørgsmaalet har været medvirkende til i høj Grad at øge dette Lands Prestige ude i Europa. Dette er bl. a. tydeligt erkendt og udtalt af en Mand som Udenrigsminister Sandler, om hvis store Anseelse ikke mindst i de toneangivende vesteuropæiske Lande ingen, der følger europæisk Politik, overhovedet kan nære nogen som helst Tvivl.

Desværre er det gaaet anderledes her i Danmark. Her var der ingen Statsmand, der havde Vilje eller Evne til at gøre den Indsats, Tiden krævede. Her havde vi en Statsminister, der først og fremmest handlede som Partifører, en udmærket, fremragende, en dygtig Partifører, bevar os vel, men heller ikke mere. Den højtærede Statsminister har maaske til Tider haft visse Anfægtelser — jeg ved det ikke, men der er visse Ting, der kunde tyde derpaa, saaledes bl. a. den Tale, som den højtærede Statsminister holdt paa den sønderjyske Afstemningsdag den 10. Februar i Fjor ved Afstemningsfesten i Haderslev. Men selv om den højtærede Statsminister har haft saadanne Anfægtelser, saa blev der altsaa ikke nogen Statsmandshandling ud af det. Skeptikerne fik Ret, og det er jo altid godt her i Livet at have en god og sund Portion Skepsis; saa er man i alle Tilfælde bedre rustet, bedre beskyttet imod at nære alt for højt spændte Forventninger, og jeg skal for mit eget Vedkommende ikke lægge Skjul paa, at jeg fra første Færd paa dette Omraade har hørt til de skeptisk anlagte Naturer. I alle Tilfælde gav jo Udviklingen disse Skeptikere Ret, saa at man maatte mindes de berømte Ord i Goethes „Faust“, de Ord, Faust udtaler, da han hører Paaskeklokkerne kime og Paaskehymnen tone i det fjerne: „Die Botschaft hör' ich wohl, allein mir fehlt der Glaube.“

I den Mindretalsbetænkning, som de konservative Medlemmer af Udvalget i det andet høje Ting har afgivet, siges der, at „Lovforslagenes Udformning og deres Behandling inden for Udvalget ikke har kunnet undgaa at give Mindretallet det Indtryk, at Socialdemokratiets Stilling til Forslagene i højere Grad har været præget af partipolitiske Interessehensyn end af et virkeligt Sindelagsskifte.“ Det er det Udtryk, der bruges i den paa-gældende Betænkning.

Den nylig afsluttede Folketingsdebat synes mig i det store og hele at bekræfte dette Indtryk. De Udtalelser, der ved